

Uši a Vítr

ROZHOVOR: PAVEL BABINEC | POESIE: PETR PUSTORYJ | I. M. JIROUS | MILAN KOZELKA | POVÍDKA: VOJTĚCH LANDA | PROGRAM POTULNÉHO DĚLNÍKA

O Staré dobré ruční práci (4. díl)

2. 11. 85 jsme byli pozváni do Bílan u Kro-měříže, hrát někomu na oslavě v hospodě. Odvezli nás tam dodávkou i s aparátem. Publikum se zdálo být předem divné, a tak jsme byli rádi, že tam přijeli naši lidé. Zdárně jsme popíjeli a hráli z plných sil. Přítel Luža nám dělal Vovku, a pak se ve „Vojácích“ najednou přirtil mezi nás a začal hajlovat. Skočil jsem po něm a už jsme se váleli po zemi, zpívat jsem však nepřestal. Místní se na nás dívali s otevřenou hubou nebo dál hráli kostky a kulečník a těšili se na country, naši posluchači se váleli smíchy. Být tam nějaký vůl, tak už by

z nás dělal fašouny. Ale Leošovi pak jeden kluk povídal: „Ta scéna s těma vojáčkama, to bylo výborný, s tím byste museli vyhrát Sokolov.“

V Bílanech s námi hrál Laďa Topič naposledy. Přestože měl hlavní slovo v kapele a jeho hudební nápady byly dobré, museli jsme se s ním rozloučit. Jeho nechut koncertovat, nezáměr o texty a o vše ostatní, kromě muziky, byly naším opakem, zpěváci jako nemuzikanti věděli, že nejen hudba dělá kapelu a bez vystupování by to pro nás nemělo smysl. Po vydařeném koncertě byla taky větší chuť do další práce. Leoš se k nám v tomto přidal, i když je na muziku a zkoušení přísný. A tak jednou Měch chtěl Láďovi ukázat, jak by si představoval basový doprovod, ale odměnou mu byla rána pěstí. Topič pak sám z kapely odešel. Měch do ničeho jinak nemluví a od té doby, co hraje v některých skladbách housle, a taky v jiných kapelách, říká a drží se známé věty: „Já si namažu smyčec kalafunou a o víc se nestarám.“

pokračování seriálu na straně 14

Rozhovor: Pavel Babinec

Pavel Babinec, narozen roku 1982 v Brně. Kytarista zavedeného revivalu Saville Row oparášující hity britských šedesátek, zdatný interpret na poli klasické hudby, spoluautor Kroniky Krákor. V civilu ajeták a odolný hospodský kumpán, milovník dobrého piva a krásných žen. Příležitostný výčepník a vypravěč oplzlých vtipů.

Rozhovor Fida s Pavlem Babincem na straně 2

Knižní novinky

Na festivalu Potulný dělník bude uvedena řada knižních novinek nakladatelství Vetus Via a Ears&Wind Records. Souborné dílo poesie básníka J. E. Friče *Jsi orkestrské víno a jiné básně* shrnuje tvorbu z let 1996–2010 a jedná se o třetí sbírku poesie s časovým odstupem takřka dvaceti let po rozebrané sbírce *Houpací kůň šera*. Po patnácti letech se ve druhém vydání dočkáme Magorovy *Vanitas. Skandál v pátém patře*, tak se jmenuje prvotina básníka Hynka Ozzyho Paseky. Perličkou je almanach *Um pakultury*, vzniklý v redakci Honzy Bartoně. Již dvanácté číslo poetického sborníku je zaměřeno převážně eroticky, graficky doplněno ilustracemi Petra Ferdý Ferebauera.

nabídka Dřevěné cikády na straně 7

Napříč 2014

V alternativě je našťestí z čeho vybírat

Kde ses vlastně vzal? Odkdy se známe?

Vzal jsem se jednoho červencového odpoledne roku 1982 na Obilňáku a vyrůstal v brněnské čtvrti, jež sluje Blekfeld. Jako dítě urvaný a asociální – moji absenci v Jiskříčkách a Pionýru našťestí způsobila moje vrozená vada. Nástup do nenáviděných vzdělávacích institucí bohužel proběhl standardně. Od osmi let jsem se začal pasivně zajímat o muziku, sporty pro mě byly tabu a rodičům se povedlo mě přemluvit, abych zkusil kytaru. Od jedenácti aktivně hraju a už je to dnes přes dvacet let. Kytáře taky v podstatě padlo za obět moje středoškolské vzdělání, objevili jsme bigbít a většina gymplu nás zkrátka nebavila. Dál jsem šel dělat to, co mě sralo nejmní – informatiku. Z hudby jsem si řemeslo dělat nechtěl, neměl jsem tam potřebu něco „muset“, to je vždycky hned všechno špatně. No a dneska je to tak, že mě ty počítače živí a pořád celkem baví, a kvůli muzice ráno vůbec vstávám z postele. Když je jednoho tak nějak příliš, utečeš k tomu druhému...

Co se druhé otázky týče, nevzpomínám si úplně přesně, ale řekl bych, že osobně se známe od roku 2006. Já už nějakou dobu věděl o Soplich stránkách. Poslouchal jsem tehdy intenzivně Milana „Záviše“ Smrčku. A právě při jedné internetové pátračce po nějakém Závoři vystoupení jsem se přes fotky z Krákoru 2004 (atmosféra jako na Portě...) proklikal na Sopel & Co. To jsem netušil, že za pár měsíců budu sedět na své první Sopli akci v RSCčku s jejich pachatelem. To byl myslím únor 2006. Je taky ale možné, že jsme už předtím měli tu čest u piva ve staré Prádelně na Hybešce. Od taha mám první výraznou vzpomínku, jak spolu prodáváme Uši & Vitr nějakým drzým nevděčníkům u vedlejšího stolu...

To RSC myslím tehdy spáchal Melda s Ondrou, ale to je jiný příběh. Hraješ v revivalové kapele, takže trochu kecáš, že muzika není tak trochu tvůj byznys. Jak to je? A jak se stavíš ze svého pohledu ke spolku OSA?

RSCčko byl myslím vskutku první Meldův počin, ale to bude vědět líp on... Tos mě trochu dostal – zkrátka jsem nechtěl jít na konzervatoř, eventuálně někam dál, kde by mi někdo diktoval, co a jak hrát. S kapelou britské šedesátky hrajem, ale velkým byznysem bych to nenazval. Klubové hraní má celkem striktní pravidla, na svoje akce zas potřebuješ sehnat P.A.čko a pořádnou dopravu, takže se často stává, že se po odečtení výdajů jednotlivci nad ránem propíjejí do poměrně slušné ztráty... OSA – ty mi dáváš sodu. Jak už to bývá, myšlenka na ochranu autorských práv špatná není, její provedení podle mě bohužel ano. Samozvaný ochránce utlačovaných a potírač bezpráví tak plošně

činí i tam, kde není třeba. Vrcholem drzosti je pro mě presumpce viny v podobě daně za prázdná média. Neprůhledné přerozdělování odměn a jejich monopolní pozice na důvěře nepřidávají. Pamatuji se na jednu diskuzi z osa-dekujem.cz s přesahem na blog Tomáše Vtípila. Konstruktivně se řešilo, zda existuje pro autory jiný způsob, jak získat autorský honorář, než se jim upsat. Mám ale tušení, že z toho žádná použitelná alternativa nevypadla.

Podle mě se OSA za posledních cca 15 let, co dění kolem tohoto spolku pozoruju, dost zkulivoval, patrně pod tlakem veřejného mínění. Nicméně, když se probodáš jejich stanovami, dojdeš k závěru, že samozřejmě je vždy ve výhodě autor, co se jim upíše, než autor nezastupovaný, který by si chtěl nechat proplatit, nač má podle OSA nárok. Takže začarované kruhy, kdy pořadatelé a muzikanti pořadatelé z nevědomosti OSA žijí a vybraný honorář putuje do černé díry. Nicméně ve vašem případě je asi v pořádku, že někdo vybere prachy a zašle je nositelům práv Jimiho Hendrix. OSA je ovšem tak zprofanovaný kanál, že tomu už málokdo věří. Máš o tom nějaké zprávy? Když děláte vlastní koncerty, museli jste se s platbou OSA na vlastní kůži setkat. A můžes v kostce popsat repertoár vaší kapely Saville Row? Co je to za název?

Tantiemy pro Jimiho v pořádku určitě jsou. Já v tomhle směru nějak extra informovaný nejsem – kluby to za nás řeší a případné externí akce jsou vedeny podle Skalákova vzoru vesměs jako něčí narozeniny (většinou je to i pravda) a OSA se prostě neřeší, i když to asi není úplně korektní... Náš repertoár v kostce jsou brit-

ská 60. léta (pozdní Beatles, Stones, The Who, The Kinks...) a trocha toho Jimiho Hendrix, který nakonec taky musel z USA přiletět do Londýna, aby prorazil. K názvu já už přišel k hotovému. Savile Row je ulice v samém středu Londýna (mimo chodem plná šílených butiků s luxurním oblečením), kde se narvaní Beatles nechávali vozit v kočáře a dělali ostudu, což nás prý povahově dobře vystihuje. Bubeník jen přidal druhé „L“, jednak tak trochu natruc a prý v 80. letech byla jakási slavná popová kapela toho jména. No, asi dvě zmínky o nich najít jdou... Protože jsem byl už pár let jako kytarista bezpřízorní a kluky jsem většinou znal ještě ze střední, kde fungovalo „školních“ kapel hned několik, tak jsem lano vzal a už to devátý rok nahoru/dolů hrneme.

Módní butiky a pop osmdesátých let? A narvaní Beatles? A to vás má vystibovat? Cítím v tom dávku postpubertální recese. Co se však tvé osoby týká, jsi rovněž interpretem na poli klasické hudby.

Kriste ne! Módní butiky jsou až výsadou poslední doby. Hlavním pojítkem byla předpokládám ta ostuda. Jak říkám, už jsme se dost let znali a věděli, s kým tančíme. Recese? Asi ano. Postpubertální? Každopádně!

No ano, já jsem s nástrojem na klasice začínal a vyrostl, pak ji odložil k ledu, a tak před deseti lety začal zase oprašovat. Pravidelně pořádáme jako kytarové trio jarní koncert k výročí narození J. S. Bacha, občas podzimní akci na počest Svaté Cecílie, patronky hudby. Za tu dekádu jsme poznali dost kamarádů muzikantů, takže už nejsou koncerty čistě klasicky kytarové, ale nástrojově pestřejší. Občas

Indulonový večírek v Mandragoře, cca 2009. Pocta Závišovi: 3x indulonová „piča na čelo“.

mě někdo požádá o doprovod při čtení poezie nebo hraní na vernisáži, ale to jsou vyloženě nárazové akce. Doplním ještě, že mě fascinuje Flamenco ze španělské Andalusie ve všech svých podobách. Pro našince je to nesmírně obtížné obsáhnout, jejich kytarová technika je navíc někde hodně jinde...

Jsi taky zdatný piják piva, trochu tramp. Proslychá se o tvém angažmá v country? Ester kapele Sdílený špekáček. **Co si od toho slibuješ?**

Soudě dle svého okolí se moje spotřeba piva opravdu dá označit jako zdatná. Jak se říká, cvik dělá mistra! S tím trampem úplně nevím. Pokud jde o to sbalit kytaru, spacák a jet pod širák, to ani ne. Ne, že bych byl vyloženě proti čundrování. Ovšem ta část trampa, která odmítá zažité společenské „pravdy“ a konvence, tam někde uvnitř dýmá. O *Sdíleném špekáčku* jsem skutečně již zaslechl několik informací, těším se, že lano do něj opravdu přijde, když už se mi nepodařilo aktivně zapojit do *Společné stolice*, která už nevystupuje. Co si slibuje? To, co od každého dalšího angažmá – bohatství a slávu – samozřejmě!

Vraťme se ještě k Závišovi, ty znáš jeho literární i hudební tvorbu velice dobře. Co říkáš na jeho každoměsíční vystupování na Šelepce?

Jo, znám, načel a naposlouchal jsem se jeho tvorby hodně! Poprvé někdo přinesl na bečku „Rabijáky“ někdy kolem roku 2000, zrovna vyšlo „Slunce v duši“ (Záviš v uši). Internet ještě tolik nefrčel a většina lidí o něm neměla ani páru. Koncerty pořádali hlavně jeho známí, taky jsme se poprvé museli vypravit do Řícmanic k Lajcmanům. Texty samozřejmě zvednou na první dojem obočí, ale mě hlavně okouzli jeho „trhací“ styl hry. Pak došlo na Anděla a byl jsem beznadějně ztracen. Na pitky, kam nedosáhla elektrifikace, se vozila kytara a zpíval se samozřejmě hlavně Mistr, svého času jsem jich od něj uměl snad padesát. Známe se v podstatě od vidění, já jeho koncerty už v Brně a okolí vymetl skoro 40, takže si můj ksicht už zkrátka pamatuje. Pozdravíme se, když jsem u Skaláka víc vpředu ve frontě, vezmu mu pivo a nové přírůstky jeho tvorby si nechávám podepsat. Je vidět, že z ožralých dotěrných příznivců nijak nadšenej není, stejně jako nebyl Magor. Proč taky... Šelepka je pro mě, stejně jako Leitnerka, jakési panoptikum, kde se tak trochu zastavil čas. Samozřejmě jsem tam mnohokrát byl a po létě mám abstrák, tak zase vyrazím, ale ideální tymphl na pravidelné měsíční hraní to není. Prostředí mi tam úplně nesedí, a co teče z pípy nebudu komentovat...

Takže Záviš a britský šedesátky. Nějaký další koně?

No těch je hodně – vezmu-li to žánrově:

Prkna co znamenají svět. Při koncertu se Saville Row.

z klasické hudby mám nejradši tu starou (stará ve smyslu od středověku po baroko), zejména J. S. Bach a John Dowland. Přes klasické kytaristy, hlavně české, jsem se proposlouchal k již zmíněnému flamenecu. No a když kytarová muzika, tak samozřejmě klasické staré americké blues, ať už to z Chicaga (Muddy Waters, Howlin' Wolf, Buddy Guy, Little Walter, Jimmy Reed, J. L. Hooker...), mississipské (B. B. King, Son House, Robert Johnson, James Cotton...), nebo bělošské z Texasu (S. R. Vaughn, Johnny Winter). V kolonce Rock/Heavy by toho bylo hodně, nicméně jsou stálíce z toho „nasypanějšího“ spektra, které se mnou proplovávají životem (Black Label Society, Slayer, Pantera a samozřejmě Motörhead). Co se týče české hudby, jediná mainstreamová kapela, která mě nenechává chladným, je plzeňská Alice. Kolem zbytku tvorby chodím po špičkách a uchyluji se k alternativě (pokud tomu tak můžu říkat), kde je naštěstí hodně z čeho vybírat – Bratři Karamazovi, Havárna, Hokr, SDRP, Ylo, BBP, Týršovka, Urband, Hrozně, cokoli s Pepou Klíčem a J. J. Neduhou, O. P. N., Krch-off, Jim Čert, Špinavý nádobí, Mongolovy Městské Sady, letovický bard Mira Kubín a spousta dalších, co se mi momentálně nevybaví. S alternativou taky není od věci vyrazit za hranice, předloni jsem objevil krásu východoněmeckých kapel, co si neříkají Krautrock – Cherubin, Ihre Kinder, Area, Out of Focus, atp. Mimochodem, díky za tip!

Když čtu ta jména, není divu že se nám zkrřížily cesty. Mimochodem o roku 2014 esoterici a podobná chátr tvrdí, že bude rokem velkých změn. Jak se tě letošek dotkl?

To určitě div není, kór tady v naší přerostlé vesnici! V téhle chvíli, kdy je tři čtvrtě roku za náma, můžu říct, že měli pravdu. Pracovně i osobně změn mnoho a žádná k lepšímu. Taky nemáš rád, když ti cpou pod nos papíry a vrískají „podepiš!“? Když k tomu připočtu i to, že vlastně během 14 dní přestaly existovat Boro i Mandragora, a kolik už letos stihlo umřít vynikajících hudebníků, říkám si – ať už je letošek za náma, snad bude napřesrok líp. A to nesnáším zimu!

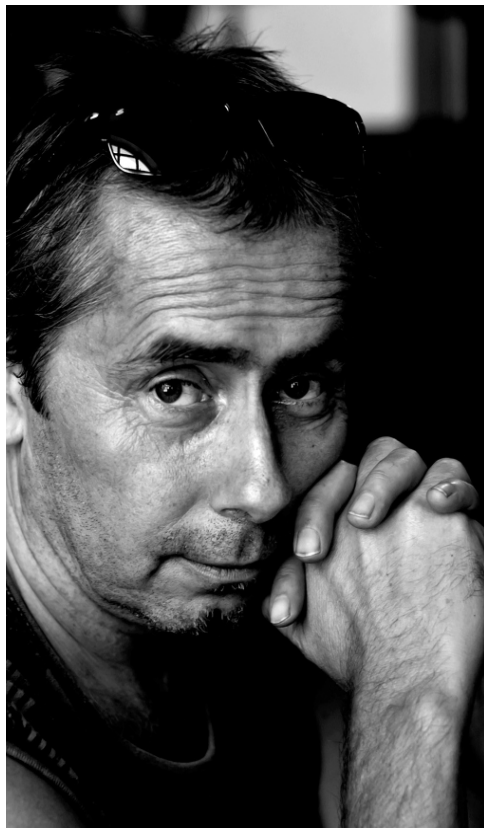
Optimistická víze, když se rozhlídnou kolem. Na co se v nejbližší době chystáš?

Osobně tomu nechávám těžce volný průběh. Jak říká Lemmy – to, co si v životě pečlivě plánuješ a připravuješ, se většinou strašně podělá, do karet nám hraje náhoda. Když se otočím a kouknu zpátky, musím mu dát za pravdu. V prosinci je rozjednaná nějaká větší akce v Sonocentru, kde jsme ještě nehráli. Pokud to dopadne, bude to doufám zajímavá zkušenost. Koncerty (Soplich i ostatních) je do konce roku taky dost. Já tím dost žiju, dodává mi to nějakým způsobem energii. No a třeba se konečně po vánocích rozhoupu a začnu shánět lidi, kteří by byli ochotní zkusit vstoupit do pekla vlastní tvorby, už nějakou dobu to ve mně dřímá, tak uvidíme...

ptal se Fido

Sépiovou kostí: Petr Pustoryj

Petr Pustoryj (vl. jm. Petr Palarčík), narozen 1963. Knižní grafik, výtvarník, fotograf a básník. Publikoval v časopisech Psí víno, Host, Dotyky, Salon Právo, Lžička v šuplíku, Herberk. V r. 2004 vydal v olomouckém nakladatelství Votobia sbírku textů Den a noc. Je zastoupen v antologii Vertikální nostalgie, v šuplíku zůstává sbírka Toulky loutky. Básně hospodské, věnované a jiné. Podílí se na internetovém časopisu Herberk. Je ženatý, má dceru. Žije v Olomouci.

Kavárna Caesar (K. Radovi)

cikánečka jak by z oka vypadla
té karlově
je to však ta pindřova
pinda ji s sebou vláčí po vernisáži
jak snobský šperk
kdo ví co na nich mají
karlovu jednou viděl v koupelně nahou
ráno po literárním večírku
kouzlo chtě-nechtěně spatřeného
no jestli to není ta sama krása?
do sprchy houkl: můžu?!
ale jo! ssssse ozvalo
vešel a opláchl si ksicht
temnýma očima ho k zrcadlu připíchla
jak motýla

Bouře (I. M. Jirousovi)

miluje bouřky
stál by tu jak o soudném dni
díval se a naslouchal
jak ti z obýváku odnaproti
v běsu imitujícím jejich extázi
rachotem hromu neslyšně křičí
a vyhnal by je do dvora zalehlého vláhou
s tou hroznou představou
že budou utlučeni ledem z nebe
zbičováni zduřelými blesky
na kost zvlácnělý deštěm však
sršící energií by užili živlu
alespoň jednou
aby nestárli
jako on
za hradbama krup v oškubaných mušká-
tech
s hromničkou láhví a popelníkem
tvář zrůzněnou steskem
v odlescích božího dopuštění
dopijí jakési hořké svinstvo co zbylo
a třetím užaslým okem fixuje rachitický
nepečlivě snýtovaný drak iljušina
v šedé šumící hladině pluje
nedbá detonací
nekličkuje před nebeským flakem
dává si načas tiše vrnící
jako by cosi v něm vědělo
že dnes ho nedostanou

„Bože můj, Bože, proč jsi mě opustil?“

Láska (V. Shockovi)

zdálo se mu
že s nimi toho dne byla
ve společné domácnosti
jeho bývalá láska
po ránu zjevila se
zůstala i na oběd
a zdálo se že žena ani dcera
si jí vůbec nevšimly
ani tchýně náhle na inspekci došla
věděla to však bůhví jak
objevivší se matka
atmosféra v obydlí plném žen
rázem zhoustla
co až si s ní začnou povídat?
znají matky vše?
bude to fér?
tratil se jak černý pasažér
žel v tu ránu
gravitací přikované botky
mu znemožnily návrat
na oběžnou dráhu

Pissbook (Na hajzlu v Ponorce III) (R. Müllerovi)

vždycky tu zvedneš hlavu
hledíš
zda cosi nového na zdi
a zas vše při starém
nic překvapivého
vracíš se ke stolu
čučíš před sebe
do piva
na nechápavé tváře kolem
a kolem
a nic
nevíš co
proč a zač
víš houby
zvedni tu palici kousek
kousek výš
možná ti dojde
že nejsi iks z nemanic
a přizdichčáč pouhý
ale svého světa
brousek

Po letech (Ivaně Z. & Katce I.)

něco mu to připomíná
ten samej výraz
oči vábivý a pátravý zároveň
jako oči srnky
tehdy to nevinný kvítko
po pár bezvýsledných týdnech
poslal po vodě
mladej fracek
naivní a hloupej
myslel že má pech
že propás špás by se řeklo
jenže ty smutný oči
se mu propalovaly sítnicí
ještě po letech
dnes a to je horší
už ho nic nezachrání
protože to co by rád
raději zbaběle propást chce

Na hliněné niti

Mám zde při ruce zapsán jakýsi sen z nedávna... pořádám si papíry na stolku, kladu vedle sebe, v snaze vypořádat se s dnešním úkolem napsat další pokračování mého na nit navlékání, na nit nepevnou, jakoby hliněnou, spojující hlínu předměstskou dávných dětských bitev, v nichž také můj nos utrpěl své první zranění, přes hlínu všech těch polí a oranisek, polních lazaretů a knihoven. Tedy ten sen, těsně před probuzením: Pracuju v televizi. Nejprve nepřipraven mám číst hlavní zprávy, ale vše krachuje na tom, že nevím, odkud texty odčítat, na všechno špatně vidím, blábolím, zadržávám, snažím se mluvit pomalu jako Juraj Kukura včera v pořadu Přesčas (jako současný prezident, který takto pasíruje pasivitě národní masy neuvěřitelné banality – *poznámka dodatečná*), ale není to nic platné, všechno končí do ztracena, ani nevím, co z toho vysílali. Ale hned mám další úkol, je to nějaký (úvahový? publicistický? osvětový?) pořad, který v mém případě má téma „Spisovatelství (či tvorba nebo podobné slovo) u K. Čapka a Felliniho – a víra“. Zdá se mi to dobré, cítím, že „něco“ s tím rozhodně udělám, ale pořád nemůžu najít noviny se zadáním (jako by to už bylo v programu, to, co mám teprve ztvárnit), jedny z těch novin má Pavel Jirásek, pořád je někam odnáší, ztrácí. Kdosi z redaktorů mi radí: „To máš jednoduché, mluv hlavně o Čapkovi.“ Já mu ve spěchu říkám: „Budou mluvit hlavně o Fellinim,“ a chystám se rychle přistoupit k jakés takés přípravě: má se to vysílat asi za dvě hodiny... Zvoní budík... zklidňující výdech, vstávám ztěžka, ale úlevně...

Na stolku zde mám taky jeden dávný text Magorův, z 31. 5. 1999, z doby, kdy jsme ještě chodili v Praze ke Zpěvákům (a kde jsme také uváděli první vydání „Magorovy mystické růže“... Magor s botou na klávesnici přenosných varhan, o které později přišel, když je hospoda zpeněžila na zaplavení jeho dluhů...). Tedy u Zpěváků, s malířem Šišou, v nepřehledném terénu všelijakých „uživáčů“ (i prodavačů), v paměti se přede mnou vynořuje ohromná palice trávy, velká jako slušně veliký rákos dávných ostravských jezírek („Platonek“! kdo si vzpomene na toto jméno?), která mi v této souvislosti (s pálením podzimní trávy a bramborové nati) rovněž na sítnici paměti dávně a sentimentálně dlouze tanou. Někdy tou dobou, na přelomu tisíciletí, také Magor uváděl v Brně, v galerii Pod obrazy, výstavu olejových pláten Ivany Kirschnerové (dřívější ženy Syslovy). Přijeli asi s hodinovým zpožděním („žádná slušná vernisáž nezačíná včas,“ řídil řidič-kaskadér-sebevrah-vrah-hazardér Sysel, jehož způsob jízdy nechával klidným snad jen nešoféra-Magora), bloudili po Brně, protože se jim pletly názvy ulic, na což M. preventivně (nejlepší obrana je útok) upozorňoval, jak je to Brno pro orientaci strašné, a vůbec strašné taky samo o sobě. Ta vernisáž proběhla tak, jak se dalo čekat, rozmazaná v alkoholové mlze, z níž se mi vynořují už jen chabé fragmenty. Magorův úvod jsem dokonce nahrával na rozhlasový magnetofon – ale nahrávce kde konec, to už ani v nejmenším netuším. Po výstavě, a po svěšení obrazů a jakéms takéms zpět-transportu do Prahy, uvízlo jedno velké plátno u mne, na tehdejší adrese „Pod kaštany“. Největší plátno ze všech, o němž mi Magor sdělil, že ho Ivanka malovala „spolu s Šišou“, tedy s tehdy už uznávanějším malířem Miroslavem Šislerem, s nímž

jsem se právě v těch dobách před patnácti dvaceti lety u Zpěváků poznal. Z těch dob zde mám tedy tu – původně v korekturách prvního vydání „Magorovy vanitas“ založenou, kde jsem ji asi před měsícem objevil – stránku a půl, jakousi jehličkovou tiskárnou kdovíkde tištěnou, Magorova textu, kterým měl tento odborně akademicky „oponovat“ Šišově tehdejší diplomní práci. Myslím, že tento text není odjinud znám (a také s Magorovým „Zápisníkem“, který zrovna v témže roce – 1999 – u Viktora Stoilova vyšel, to nemohu zkontrolovat, neboť jsem svůj exemplář knihy jakémusi nespolehlivému lotrovi půjčil, a ten už se s vracením neobtěžoval), tedy mám jednoduše pocit, že tento text – i když po výtce „užitkový“ – není znám, navleču jej zde tedy na tu průběžnou nit, ve smyslu „nepevné soudržnosti“ a volné kontinuity, bez násilí, v klidu, s jemným smířením pouhé dva dny před Magorovými nedožitými sedmdesátými narozeninami, už tedy nikoli – „mnoga ljeta“, nýbrž pouze „Budiž Ti, milý Martine, země lehká“ (a odpočinutí věčné

dej tomuto světu – přec jen přese všechno – věrnému zemřelému, Pane!). Ano, věrnost. Věrnost je důležitá, rozhodující. Je známo, že patronkou umělců je Maří Magdalena, Marie z Magdaly na západním břehu Tiberiadského jezera, jejíž památka se v západní Církvi slaví od 12. století. Sv. Řehoř Veliký o ní ve svých Homiliích píše:

„... Když přišla Maria Magdalena k hrobu a nenašla tam Pánovo tělo, domnívala se, že bylo odneseno, a oznámila to učedníkům. Ti přišli, uviděli a uvěřili, že je tomu tak, jak řekla žena. Hned dále se o nich píše: ‚Odešli tedy učedníci domů.‘ A potom se připojuje: ‚Maria však stála u hrobu venku a plakala.‘ – Tu je třeba uvážít, jak veliká síla lásky rozněcovala mysl této ženy, která neodcházela od Pánova hrobu, ani když odešli učedníci. Hledala toho, kterého nenalezla, plakala, hledala a, zanícena ohněm své lásky, planula touhou po tom, který byl odnesen, jak se domnívala. Tak se stalo, že ho tehdy uviděla jen ona sama, která zůstala, aby hledala. Neboť hodnotou dobrého díla je zajisté vytrvalost a hlasem Pravdy je řečeno: ‚Kdo vytrvá až do konce, bude spasen.‘ – Hledala tedy nejprve a nenalezla. Vytrvala v hledání, a právě proto nalezla. Stalo se, že nesplněná touha rostla a rostoucí dosáhla nakonec toho, co hledala. ... ‚Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?‘ Klade se otázka po příčině bolesti, aby se rozhojnila touha, aby pojmenováním toho, jehož hledala, žhavěji vzplanula láska k němu. ... ‚Dí jí Ježíš: Marie!‘ Když ji oslovil obecným jménem podle pohlaví a nebyl poznán,

oslovuje ji teď jménem. Jako by jí zjevně říkal: Poznej toho, od něhož jsi poznávána. Neznám tě obecně jako ostatní, nýbrž jmenovitě. Poněvadž je tedy Marie nazvána vlastním jménem, poznává Původce. A ihned ho nazývá ‚Rabboni‘, to jest ‚Mistře‘, neboť byl i zevně hledán i sám ji učil, aby byl hledán vnitřně.“ (Podle „Liturgie hodin, pro svátky svatých“, samizdat.)

Věrnost. Vytrvat v hledání. V tom je vše. „Vždy bylo tolik oráčů, že unavili žoldněře, / vždy bylo tolik obětí, že unavily kata, / vždy bylo tolik věrnosti, že zdolala pokušení.“ (Ch. Péguy)
Zde tedy tento (snad) neznámý text pozitřejšího jubilanta:

„Vrh kostky nikdy nezruší náhodu“
(Několik poznámek k diplomní práci Miroslava Šislera)

Název nejslavnějšího textu Stépšana Mallarméa jsem do záhlaví dnešní oponentury nepoložil náhodou. Jednak ve zmíněném textu jde o pokus spojit v jeden celek poezii a výtvarné umění (říká se tomu poezie vizuální); ten pokus ovšem nepodnikl Mallarmé sám – prolíná lidskou kulturu od jejích počátků. Mallarmé byl zvolen především proto, že řekl: „Básně se neskládají z pocitů, ale ze slov.“ Stejně tak není u malby důležitý malířův záměr, ale výsledek jeho úsilí. Jak říkají karbaníci při karetní hře magicky pojmenované oko: „Kecy nemají cenu, ukázaná platí.“ K vyjádření toho, co si o malbě Miroslava Šislera – nadále budu říkat Šíši, protože pod tímto jménem je znám v rockerském prostředí – myslím, se musím odvolat na Marcela Duchampa.

Duchamp dělí malíře na retinální a olfaktické. Olfaktičtí jsou ti, kteří rádi čichají vůni terpentýnu – současným jazykem bychom je mohli nazvat malířskými fetišy. Retinální malíři zaměstnávají skrze naši sítnici oka šedou kůru mozkovou. Podle prvního povrchního dojmu by byl Šíša zařaditelný mezi olfaktiky, malíře, kteří nám zprostředkovávají smyslové vnímání světa, v němž žijeme. Ale vzpomeňme na Seurata a Sisleyho, jejichž stopy v Šíšově malbě lze vypátrat. Světelné chvění a jemné vibrace jejich obrazů jsou výsledkem chladného racionálního kalkulu, či, jak bylo řečeno tuším Cézannem, vášně korigované intelektem.

Zkratka: Šíšův cyklus V zahradách královny vody je další z neustále se opakujících pokusů o vytvoření Gesamtkunstwerku. Patří sem jak zmíněný Mallarmé, tak meskalinové kresby Henriho Michauxe, barevný Skrzabinův klavír, opery Richarda Wagnera, Schwittersovy Merzbau, Hundertwasserovy stavby i realizace některých landartistů.

Jsou ovšem i jemnější formy – Debussyho hudba, nikoli náhodou nazývaná impresionistickou – souvislost se zmiňovanými pointilisty je očividná.

V barokní hudbě jsou to oblíbené feuerwerky a wassermusiky; s Šíšovým cyklem, který zde vidíme, evidentně souvisí Henry Purcell se svou Faerie Queene (Královna víl) na slova Edmunda Spensera.

Ještě stručně na závěr – o podrobnostech se můžeme bavit v následující disputaci. Jsem rád, že se Šíša vřazuje do proudu současného českého umění, namátkou jmenuju Petra Vaněčka, Martina Meinera, Vladimíra Kokoliu, který odmítá adoraci ošklivosti ve jménu Oscara Wildea, jenž napsal v předmluvě k Obrazu Doriana Graye: „Vývolení jsou ti, kteří v krásném spatřují pouze krásu.“

Bůh stvořil svět krásným. Pokud je ve světě dnes něco hnusného, je to vina odporého kořistnického a antropomorfního přístupu zpuštěné angloamerické civilizace.

Jedním z důkazů toho, že byl svět stvořen především kvůli kráse, jsou ryby žijící v hlubinách moří bez existence světla, a přesto oděné do šatu zářivých barev. Motýli, jejichž krása je nefunkční, pokud jde o účely rozmnožování.

Ještě v evropském středověku si to lidští tvůrci uvědomovali: v gotických katedrálách jsou místa nespátřitelná lidským pohledem, a přesto do detailu nádherná. Hvězda půdorysu Zelené Hory u Žďáru nebyla lidským okem v době svého postavení spatřitelná také.

Umění má totiž člověk dělat pro pohled Boží a pro oči andělů.

Jelikož mají být tyto poznámky oponenturou, alespoň k Šíšovi jedna ne snad námitka, ale připomenutí. Gesamtkunstwerk nelze vytvořit lidskými silami. Stvořit ho dokázal pouze Bůh.

31. 5. 1999

Ivan M. Jirous

J. E. F.
Brno, Alfa Passage,
neděle 21. září 2014, 16:30

Nedělní filigrán

1. Cesta noci do hlubin (E. & L.-F. Célinovi)

Když bez košíku vejde městský floutek
Poslední rorýsi
Nad Brnem oněmí
A opasek večera vyvlékne se z poutek
Jak Campbellová Naomi

Když mlčí rorýsi
Je hůř než kdysi výstup na Rysy
Noc kavárenská
Je naše oční protéza
Zásnubní prsten rohovky
Který se dívá ZA

Když tmou v sobě
I nad Petrovem
Do duší a záduchy
Navzájem si klovem
Z věží petrských vždy po půlnoci
Skáče Pavel Ploc

Tož tobě přeje
Dobrou noc
A snové ny ny ny
Vždy kavárník tvůj
Švandini

21. 5. 2014, v hluboké noci

2. Louis-Ferdinand Céline: Smrt na úvěr!

Hodte na sebe ty hadry! Kaťata!
Jenom do půl lýtek, samá záplata.
A potom kajdu na hřbet!
Vesty, košile, těžké čepice,
křampy, veliké jak lodice,
že by objely celý svět.

(Žalární píseň)

„Tak jsme už zas sami. Je to všechno tak couravé, tak těžké, tak smutné... Nebude trvat dlouho a bude ze mne starý dědek. A to bude konečně konec. Tolik lidí přišlo do mé světnice. Říkali to a ono. Neřekli mi dohromady nic. Odešli. Stali se z nich lidé starí, zbědovaní a loudaví, každý v jiném koutě světa.“

(začátek knihy, překlad Jaroslav Zaorálek, u Václava Petra v Praze roku 1936)

... a po noci zase přichází – Dobrý den! (jak píšou mladí do mailů místo oslovení...)
jef

21. 5. 2014, už za svítání

Poznámky na doplnění:

1. SMS R. Š. („Promiň. Byl jsem na plech.“)
2. SMS J. E. F.

Materiály ke studiu:

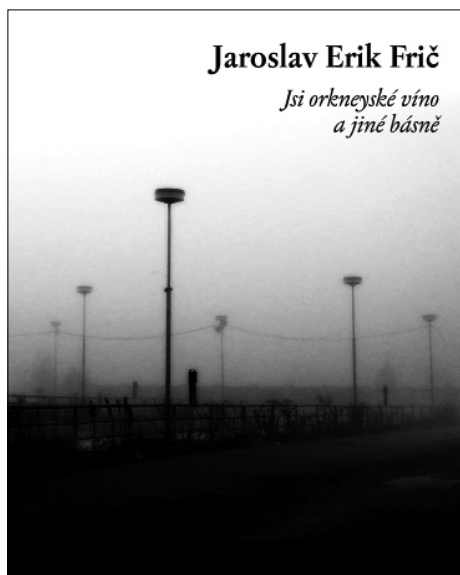
L.-F. Céline: Cesta do hlubin noci (Voyage au bout de la nuit, 1932), český překlad Jaroslav Zaorálek

L.-F. Céline: Smrt na úvěr (Mort à crédit, 1936), český překlad Jaroslav Zaorálek

Dřevěná cikáda

JAROSLAV ERIK FRIČ

JSI ORKNEYSKÉ VÍNO A JINÉ BÁSNĚ
Ears & Wind Records, 2014, kniha

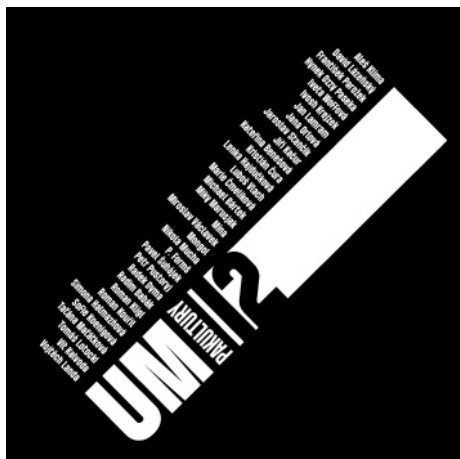

Souborná sbírka básní (1996–2010) nese název Jsi orkneyské víno a jiné básně, dle titulní poemy, podle níž byla roku 2004 natočena deska s kapelou Čvachtavý lachtan. Jedná se o třetí autorovu sbírku vydávanou po takřka dvaceti letech a časově navazující na rozebrané tituly Kolotoče bílé hlasy (1986–1992) a Houpací kůň šera a jiné básně (1993–1995).

J. E. Frič inicioval vznik několika nakladatelství, výtvarných, poetických a hudebních projektů. Organizuje festivaly poesie, propojené s hudbou a výtvarným uměním, benefice, vydává revue BOX, noviny Uši a Vítr a poutní noviny Provodov. Od roku 2003 pracuje na projektu Potulné akademie a muzických večerů Uši a Vítr, v roce 2006 zakládá obecně prospěšnou společnost Christiania, pro niž dodnes pracuje.

UM PAKULTURY #12

Samonákladem, 2014, kniha

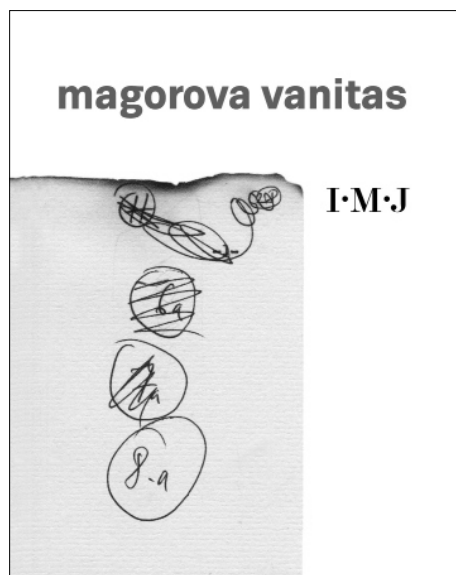
Sborník básnických autorských textů, tentokrát převážně s erotickou tematikou. Ilustroval Ferda Ferebauer. Jsou zde zastoupeni Aleš Klíma, David Lázeňský,

František Parožek, Hynek Ozzy Paseka, Iveta Woffová, Ivosh Krejzek, Jan Lamram, Jana Orlová, Jaroslav Stančík, Jiří Kačur, Kateřina Benešová, Kristián Čura, Lenka Hajdučková, Luboš Vlach, Marie Čmelíková, Michael Bártek, Miky Marusjak, Mína, Miroslav Václavěk, Mongol, Nikola Mucha, P. Formš, Pavel Šuhájek, Petr Pustoryj, Radek Dyma, Radim Babák, Roman Klígl, Roman Kouřil, Simona Halmazňová, Sofie Koenigová, Taťána Matátková, Tomáš Lotocki, Vít Kalvoda, Vojtěch Landa

IVAN MARTIN JIROUS

MAGOROVA VANITAS

Vetus Via, 2014, kniha

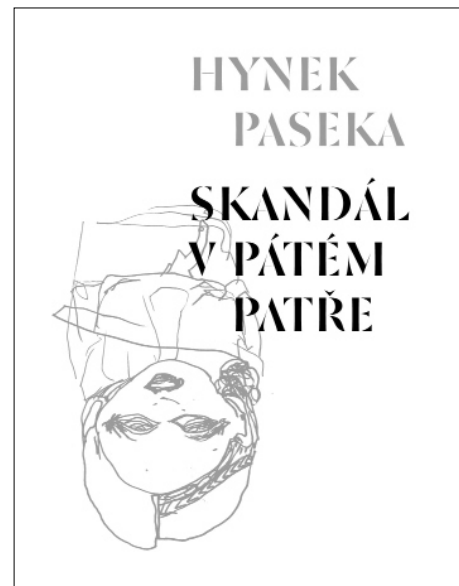
V časovém odstupu celých patnácti let vychází druhé vydání knihy Magorova vanitas, a to právě v roce autorových nedožitých sedmdesátých narozenin. Z poznámky k této edici uvádíme: „V souvislosti s druhým vydáním Magorovy vanitas je dlužno upozornit na zásluhnou práci editora Martina Machovce a jeho pečlivou přípravu souborných vydání básnického díla Ivana Martina Jirouse, Magorova summa (Torst, Praha 1998) a téhož názvu druhého, rozšířeného vydání (Torst, Praha 2007). Jak editor v komentáři k 2. vydání Magorovy summy v souvislosti se sbírkou Magorova vanitas upozorňuje, jde o sbírku, již autor nově vytvořil v roce 1999 z textů převážně z let 1998–1999. Do této sbírky zařadil však autor též čtyři texty, které byly již dříve otištěny v 1. vydání MS“. Jde o texty Zlatý skarabeus, Mouchy mouchy mouchy, Marginálie k česko-německé deklaraci a Šedé a fialové jsou lesy na obzoru. Z pietních důvodů, s ohledem na nezapomenutelné chvíle strávené v brněnských non-stop barech, při kterých jsme sbírku Magorova vanitas s autorem připravovali, dovoluji si tuto básnickou knihu dát čtenářům k dispozici v onom

původním znění... V ostatním ovšem rád poukazuji na zmíněné komentáře M. Machovce...“ (J. E. F.)

HYNEK OZZY PASEKA

SKANDÁL V PÁTÉM PATŘE

Vetus Via, 2014, kniha

Hynek Paseka (přáteli odedávna zvaný „Ozzy“) se narodil 16. 2. 1982 v Brně, kde také vystudoval na knihkupce. Poté absolvoval několik pokusů o další studium (nedlouho např. studoval na Filosofické fakultě Masarykovy university), jako bezdomovec žil nějaký čas v Německu, jako squatter ve Španělsku, pracoval jako kamelot a živil se různou příležitostnou prací, což činí dodnes. Hodně času věnuje cestování, při němž se čas od času nevyhne ani třeba izraelskému vězení nebo pobytu v blázinci kdesi v Pyrenejích. Předkládaný soubor básní je výběrem tvorby z let 2000–2014, který autor pořídil s básníkem-přítelem Pavlem Šuhájkem. Hynek Paseka je *poeta natus*, který traktuje svůj životaběh lapidární básnickou zkratkou, s hlubokým citěním pro nepevnost postavení člověka ve světě, osob blízkých, jakož i sebe sama. „Můj obličej je němý / sám snídám svoje slova / vzteklé feny ta havět / běsní mezi řádky // už nedržím volítka / to já jsem přivázaný / na pokraji dechu // přejí si chladnokrevně odejít / se zlamanými žebry / pod čarou // odepnout kůži a běžet / do hřmící náruče...“ (* * *) Obrazy jeho básní jsou často jemné a nenápadně nasvětlovány vzdálenými žíhanými záblesky odcházející (či přicházející?) bouřky: „Železná procházka / na stavbách betonu / rudé světlo blikající // jako by ticho bylo prázdné“ (* * *).

Tyto a další tituly lze objednat
v internetovém obchodě drevencikada.cz

Šperhákem

• Nepředstavitelně mě dráždí tupé a nemyslivé „Dobry den“ místo oslovení v mailech, dráždí natolik, že na podobné mailly raději ani neodpovídám. Ten luxus si naštěstí mohu dovolit. Stěžoval jsem si s touto věcí před časem kamarádovi M. H., který reagoval trefně drobným článkem, který prý kdesi publikovala bývalá redaktorka časopisu Tvar Boženka Správcová. S tímto textem jsem zcela zajedno, proto jej zde vložím: „Těžko lze říci něco příhodnějšího, když člověk vejde do obchodu nebo do místnosti plné ne zcela důvěrně známých lidí. ‚Bába leze komínem,‘ dodávají malí uličníci, větší si pomyslí navíc ještě třeba ‚Kozy ven!‘. Zkrátka český pozdrav. – V posledních letech se však ‚Dobry den‘ rozmáhá i tam, kde by být nemusel, totiž v poště na místě oslovení. Proč vlastně. Kde je hranice mezi písemným a bezprostředním kontaktem? Nemusíme nikoho oslovovat, je to skoro jako by nás viděl – – zdá se, že stačí jen pozdravit. – Napíšeme-li Dobry den místo Vážený přítelé, ... nebo jenom Vážený..., Vážený pane..., máme najednou cosi neosobního, vyhýbavého. – Proč tento zvyk?“

• Před časem mi někdo říká v hospodě: „Četls Jamese Jokera (džoukra) – Odysseus?“ tvář trochu prozrazuje trávového požívače, ... everybody's smoking marihuana... Ne, nečetl, příznávám. Četl, ale nedočetl. Ještě několik dní před jeho smrtí jsem šel na pivo s básníkem Karlem Křepelkou (1946–1999), „na Šelepku“ v brněnském Králově Poli. Šel pomalu, o holi, cestou mi sděloval: „Udělals mi radost, dnes mě pustili z blázince, odpoledne jsem byl u salesiánů – a teď jdu s tebou na pivo. Ale jenom na jedno!“ Pochvaloval si, že v blázinci, kde poslední dny – poté, co vypálil podkrovní rodinný byt, když nekontrolovaně házel nedopalky pod klavír, který se posléze skrze další papíry vzňal – pobýval, četl Bloyovu Chudou ženu („Nechali mě číst i po večerce!“). Taky se mě ptal, zda jsem četl Joyceova Odyssea. Musel jsem přiznat, že ač jsem se o to několikrát snažil, nikdy jsem s četbou nedošel daleko. Karel se zastavil, aby nabral do svých těžce zkoušených plic vzduch, a řekl: „Vidíš! Já jsem to taky nikdy nedočetl!“ Svůj výtisk Odyssea, který jsem si kdysi pořídil (nepochybně účtyhodný překladatelský kousek!), jsem onehdy dokonce popustil do antikvariátu. Ale ještě, přece je-

nom ještě – mám – na rozdíl od básníka K. K., který má pro tento svět účty sečteny – na nějakou tu případnou četbu čas... snad. A Odyssea? Kdoví. Onehdy mi jeden přítel prozradil, že tuto knihu-špalek četl dvakrát. A je jí prý stále nadšen! Tak už to chodí. Každého jiné věci potkávají. Někoho je lépe nepotkat, jako někdy je lépe některou knihu nečíst. Podle temperamentu, podle zvláštního určení, podle vždy jiných „povinností a zodpovědností“.

• Je nejisté v současném světě. Mnoho informací, postojů, názorů se ke mně dostává skrze internetový Facebook, na drtivou většinu z toho nereaguju, protože příliš z toho vycituji jakousi přechodnost, fragmentárnost, hodnoty a přesvědčení efemérní. Rusko. Joseph Conrad (rodem Polák) v nedávno vydaných (nakladatelstvím Revolver Revue) Poznámkách o životě a literatuře říká: „Rusko není nicota, je a bylo prostě jen negací všeho, pro co stojí za to žít. Není prázdným prostorem, je zívající propastí, jež se otevírá mezi Východem a Západem, bezdnou jámou, jež pohlcuje veškerou naději na milosrdenství, veškerou snahu o osobní důstojnost, o svobodu, o vědění, veškeré povznášející touhy srdce, veškeré spásné našeptávání svědomí... V Rusku nikdy žádný právní řád nebyl; Rusko je jeho negací, stejně jako negací čehokoli jiného, co se zakládá na rozumu či svědomí.“ Slova přesvědčivá, přesná. Aspoň z mého úhlu pohledu, dle mých pocitů, přesvědčení a zkušeností. Neméně důležitý autor, Gustaw Herling-Grudziński, ve své studii o Berdajevovi (a jeho textu Duše ruské revoluce) uzavírá připomínkou definice Ruska, kterou kdysi podal zcestovalý a Ruska znalý markýz De Custine (1790–1857): „Země, ve které je sociální život ve stavu permanentní konspirace proti pravdě.“

• K tomu – a ke všem těm bytnějším pátým kolonám v mé vlastní zemi – bych jen dodal (slovy jistého světce začátku 20. století): „Nemůže být pokoje, když není spravedlnosti.“ (Pius X.)

• Evropa, Euroasie, kultura, civilizace – co z toho zbývá?

j. e. f., září 2014

Úsporná kuchařka

Teta Růža dycky říkala: „Holka, houby, to je kus živobytí zadarmo.“ Letosky se houbová sezóna obzvláště vydařila, dávám tedy k dobru zepár houbových receptů.

Houbovec z Vysočiny

Čerstvé nakrájené houby podusíme v osolené vodě s kmínem. Do mísy nastrouháme 2–3 větší vařené brambory, přidáme přiměřeně strouhanky, hrstku krupice, vejíčko, podušené houby i s vodou, ve které se vařily, majoránku, česnek, rozpuštěné sádlo se škvarkama (nebo vysmaženou slaninku), nasekanou petrželku. Zředíme mlékem, aby vznikla hustší kaše a dle potřeby dosolíme. Plech vymažeme sádlem, vysypeme krupicí a kaši vylijeme tak, aby vznikla 1–1,5 centimentrová vrstva a pečeme do zlatova. Necháme pak trochu vychladnout a krájíme na čtverečky 5 × 5 cm. Podáváme jako svačinku s přislazenou meltou.

Smažinka z Vysočiny

Čerstvé houby podusíme v přiměřeném množství vody s kmínem a solí. Když jsou akorát, přilijeme trochu mléka a jakmile začne vše vřít, přisypáváme krupici tak, aby vznikla řídká kaše, do které klepneme 2–3 vyjídka a mícháme, dokud se vejce nesrazí. Na závěr přidáme nasekanou petrželku. Podáváme s chlebem, zapijíme mlékem. Smažinka – a přesto se nic nesmažilo. Velice dietní!

Černý kuba

Kroupy (jakékoliv) uvaříme ve slané vodě. Sušené houby nejprve namočíme do vody a potom v téže vodě podusíme s kmínem (čím je rozmanitost hub větší, tím lépe, ideálně by neměl chybět stroček – černý gramofonek, který zabarví jídlo do tmava – odtud ČERNÝ KUBA). Drobně nakrájenou cibuli osmažíme na sádle do zlatova. Vše smícháme s kroupama, přidáme hojně prolisovaného česneku, majoránku, pepř. Chceme-li mít jídlo pyšnější, přidáme na kousky nakrájenou a osmaženou slaninku i s výpekem. Do pekáče vymazaného sádlem vše vysypeme, udusáme a dáme do trouby zapéct, jak jinak, než do zlatova. Je to staré české vánoční jídlo chudších vrstev.

*Recepty zapsala
paní Maruška Řádková z Herálce*

Ivan Martin Jirous: Poezie a já

Jako vždy, když mám něco napsat, oddaluju to až k nejzazšímu možnému termínu. Je noc přede dnem, kdy mám mít v Brně text úvahy na téma „poezie a já“. Je to neštěstí, které jsem si nepochybně zavinil sám. I když jsem mnohokrát zdůrazňoval, že se nepovažuji za básníka, jenom jsem se naučil psát texty, které snad jako básně vypadají, zaplétal jsem se neúprosně do tenat, v nichž nyní vězím. Co já vím o poezii, natož o našich vztazích? Nejhorší je, že mám přivést *text*. Kdyby to bylo možné nějak oživit v besedě, snad bych se z toho jakžtakž vykroutil. Ale když je něco napsané, sdělení se objevuje v čiré nahotě. V nahotě o to horší, že se ocitám – bez vlastní zásluhy – ve společnosti skutečných básníků. Kdybych tu byl aspoň sám, odpadlo by to trapné srovnání.

Nezbývá mi, než se zachránit příhodou z dětství, která by mohla můj vztah k poezii poněkud ožřejmit. Měli jsme doma knihu říkánek, autora nevím, pamatuju se například „Padla Madla do umyvadla, kostička mýdla tam za ní spadla“. A klíčový text: „Čerte, čerte čertíku, černá kočka na mlíku. Čaruj čaruj vyčaruj mi čokoládu z perníku.“ Já jsem v těch dobách šišlal, všechny sykavky jsem vyslovoval stejně.

A rád jsem recitoval, zvláště když mne rozsáhlé příbuzenstvo honovalo za každý přednes korunou: „Serte serte sertíku, serná koska na mlíku. Saruj saruj vysaruj mi sokoládu s perníku.“ Byla to sice koruna před měnovou reformou, ale recitoval jsem rád a často.

V dospělém věku jsem měl s recitací stejně pronikavý úspěch s textem *Kvarteta* z mojí první sbírky *Magorův ranní zpěv*. Obdivoval ho malíř Ota Slavík, který v hospodě vždycky zavolal: *Magore, zarecituj Kvarteta!* A na stůl hned přistál jako honorář fernet. Tak jsem recitoval:

Kvarteto první:

*Moje žena řekla:
Mne nevochčiješ,
ať mne miluješ
či nemiluješ.*

Kvarteto druhé:

*Tato báseň
do oddílu Moje žena
bude velmi vypečená.*

Kvarteto třetí:

*Tvoje žena že bude
velmi vypečená?
chi chi
opáčila na to moje žena.*

Kvarteto čtvrté:

*Tvoje žena moje žena
dodal k tomu výsměšně
Jiří Němec.*

Pochybuju, že jsem na některé své básni vydělal tolik jako na *Kvartetech*.

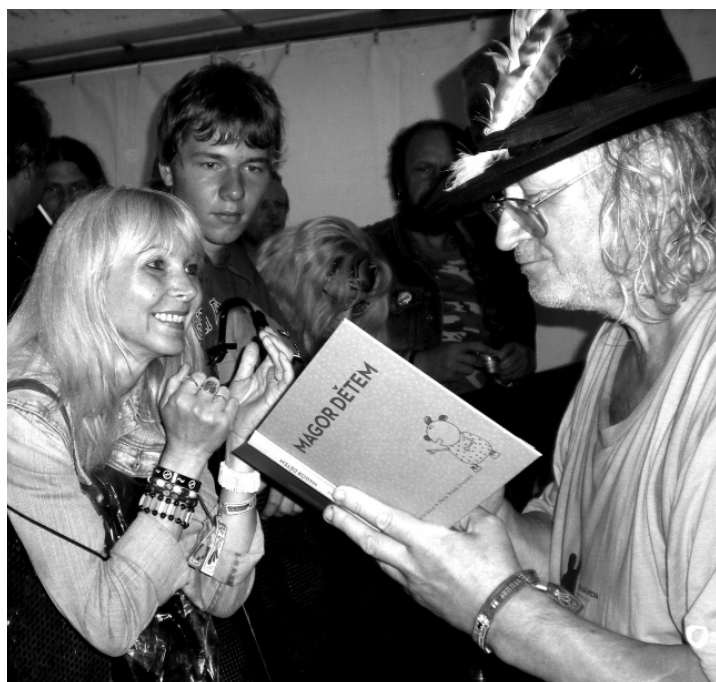
Nesmírně miluji Kennetha Patchena. Mám rád jeho výrok ze *Vzpomínek plachého pornografa*: „Básně jsou popelnice, do nichž básník odhazuje zbytky svého života.“ Tato definice je pro mne, který postrádám imaginaci, zásadní. Ale psal jsem podle ní ještě dřív, než jsem ji poznal.

O to víc si vážím skutečných básníků. Básník je ten, kdo svým dílem vytváří jiný vesmír. Zažil jsem situace – ve vězení, kde mi poezie pomáhala žít paralelně v jiném, lepším světě. Když to šlo, tak mi Juliana na závěr dopisů opisovala básně Georga Trakla, Osipa Mandelštama, Josifa Brodského, Jiřího Daníčka... Byla by to pěkná

antologie. V Ostrově nad Ohří jsem si ty básně opisoval do zvláštního sešitu. Bachař mi ho vyfilcoval. Seděl u kamen, četl jednu básně za druhou a házel je do plamenů. Pak mi říkal: to byly dobré básně! Díky vězení jsem také objevil básníka Bertolta Brechta – v překladu přítomného Ludvíka Kundery [*zde I. M. J. doplnil, že – v té době nemocný – L. K. bobužel přítomen není*].

V civilu – jak říkají muklové životu za zdí – bych ho nikdy z předpojatosti nečetl. Takže jsem vděčen Ludvíku Kunderovi za nádherný překlad nádherných básní a okolností za to, že jsem je četl a pořád ještě čtu.

S poezií je to nepochybně tak, že když se s ní člověk mine v době dospívání, je pro něho ztracena navždy. Za to zase vděčím své sestře Zorce, která za mnou kdysi přišla a řekla mi: Já vím, že čteš jen prózu a myslíš si, že básně jsou blbost, ale zkus si přečíst tuhle. A dala mi *Velryby* od Paula Forta:

*Tenkrát, když se ještě jezdilo na velryby do dáli,
tak daleko, že proto holky plakaly,
na každé cestě Pán Ježíš na kříži stál,
páni markýzové v krajkách si ještě foukali,
a byla Panna Maria a to byl ještě král.*

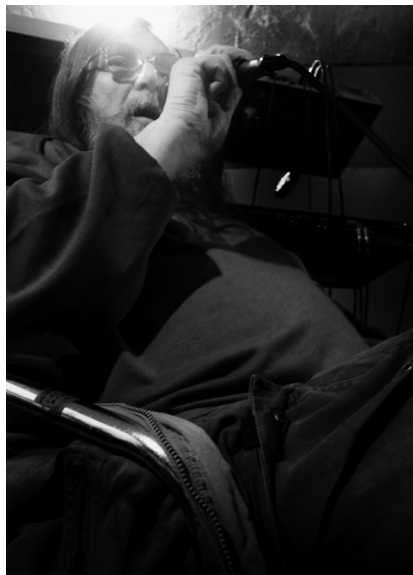
*Tenkrát, když se ještě jezdilo na velryby do dáli,
tak daleko, že holky proto plakaly,
to každý námořník ještě na víru dal,
a třebaš velcí páni na ni plivali,
to byla ještě Panna Maria a to byl ještě král.*

*Ale nyní je každý spokojen,
mně je to jedno, námořníku, ale každý je spokojen,
už jsou pryč velcí páni, pryč Pán Ježíš, není pochyby,
teď máme Republiku a král byl odpraven,
teď máme presidenta a žádné velryby.*

Tehdy jsem pochopil, co je poezie. A vy buďte prosím tak laskavi, že pochopíte, že nejsem schopen říct, co poezie je.

*Předneseno při večeru poesie,
v Divadle Bolka Polívky, 6. 3. 2000
(publikováno in: BOX 1/2003)*

Odcházím bez placení

M. K. 3. 11. 1948 – 5. 10. 2014

Umřel Milan Kozelka. Bylo to v roce 72, co jsem ho poznal? 73? Olomouc. Mé střídavě dohasínající studium, přechod do Brna. Hospoda U Musea. Ztroskotali pedagogové – a zcela nová generace, která nevěřila už vůbec ničemu. Výborný vypravěč, fabulátor od přírody, sebezáhubně rozevlátý. Zmizel mi úplně na řadu let v tuláckých dálavách, posléze v hlubinách kriminálních. Až nové časy po r. 89 mi ho do života znovu přivály. Stejně rozevlátého, se stejnou invencí fabulujícího. Ba mnohem více, protože bylo již možno vydávat knihy, hrát se v aspoň jakés takés společenské reflexi. Ač o tom, jak si ho svět cenil, svědčí i fakt, že M. zemřel v neděli a noviny článček o jeho úmrtí publikují až dnes, ve středu. Ač zemřel v nemocnici nedaleko centra Prahy. Odplata za jeho radikalismus, jemuž společenská pohodlnost nepřeje. Život obtížný, bolestivý. Když jsem naposled u něho na Smíchově spal, chvílemi se v noci s křečovitým kňučením budil. Ráno vstal s rázným povel: „Kozelko, vstávej!“ Pak mi ukazoval v počítači své poslední úlovky z amerického současného umění. Fantastické kovové objekty. Magická monumentalita, fascinující bizarnosti a výtvarným gestem. Do jeho života stále zapadaly úžasné věci („Potřebuju půjčit dvanáct tisíc, nebo mě zavrou!“ Před časem jsem učinil pokus získat pro něho aspoň nějakou pensí. Poslal jsem za ním své mladé přátele, milou právničku L., aby se aspoň o cosi v tomto smyslu pokusila. Hned při první schůzce si od ní M. půjčil dva tisíce. Už jsem pak ani nezkoumal, jak to dopadlo. Iluze o tom nemám.) Milanovo trápení tedy v neděli skončilo. Kdysi jsme se s Johnem Bokem na jeho účet bavili, vysvětlovali, argumentovali, na jednom jsme se ale posléze shodli: Věřili jsme mu. Ať už si takovéto

zdůvěřování lze rozkládat a interpretovat různě.

Někdy v březnu r. 2012 mi Milan nadšeně sděloval, že píše novou knihu: „Bude se to menovat ‚Startuji do San Franciska‘. Ferlinghetti má ‚Startuji ze...‘, já budu mít ‚do‘.“ Několik textů mi potom jako závdavek poslal e-mailem. Mám tuto záznamku uloženou v počítačovém archivu pod datem 7. 4. 2012. Dále už nevím, jak to s touto plánovanou knížkou dopadlo. Dovolím si zde však – na Milanovu počest a velmi živou památku – jeden z těchto textů-básní pro čtenáře U&V vložit. Ano, solitéři odcházejí. Nezbyvá než si přát, aby naše vlastní životy, i životy našich blízkých, nebyly vedle životů těchto individualit pouhou nápodobou, pouhou prefabrikací.

J. E. F.

Ve Zlíně na Cigánově, ve středu 8. října 2014, v sedm hodin večer. Foto Vladimír Havran Smýkal.

FETIŠISTA

Ráno sedím v Café Vesuvio, u velkého okna s výhledem na knihkupectví City Lights, dole vlevo je úzká Kerouacova ulička. Usrkávám horké kafe a vcítuji se do starých časů.

„Z tohoto hrnku píval kafe Gregory Corso?“ ptám se číšníka. Chvilí váhá, potom odpovídá: „Ano, mockrát. Žádné jiné nechtěl,“ říká a na účtenku mi připisuje 50 centů.

Noční bloudění od kavárny ke kavárně a od hospody k hospodě, vášnivá diskuse a kocovinové agónie. Takhle to odsejpal o dvacet let později v Praze na Malé Straně.

„Sedával na týchle židli a u tohoto stolku Jack Kerouac?“ ptám se číšníka. „Pokaždý, když tady byl,“ říká a na účtenku mi připisuje 50 centů.

Příkré kopce, malebné domy, blízkost oceánu a jazz kam se podíváš. Něčím to připomíná Prahu ve zlaté éře šedesátých let, kdy se po hladině Vltavy dalo chodit tanečními kroky.

„Tenhle rajcovní oděr tu visel v luftu i v době, kdy se tady objevovali Gary Snyder a Neal Cassady?“ ptám se číšníka. „Je tu odjakživa,“ říká a na účtenku mi připisuje 50 centů.

Z nočních kopců se snášejí koketérie a flirty, vlasy dorůstají do riskantních délek, plnovousům se daří překonávat stavy beztlíže, nic se ničemu nepodobá.

„Ty popelníky sou stejný, jako byly ty, do kterých odklepával popel z cigaret William Burroughs?“ ptám se číšníka. „Jiný tu nikdy nebyly,“ říká a na účtenku mi připisuje 50 centů.

Básně jsou energií šťavnatého města, démonická hudba je jeho modrou krví. V příkrých uličkách smyslně pózuje nahé motorkářky, vysoko na nebi se vznáší pražská Kampa.

„Bylo to prkýnko na hajzlu stejný v době, kdy sem chodil Allen Ginsberg? Sedával na něm?“ ptám se číšníka. „Jinou možnost neměl,“ říká a na účtenku mi připisuje 50 centů.

Dálnice prořezávají kontinent jako akordy zhoustlou tmou, pod vlnícími se stropy se tvoří žhavá námraza. Hlasy se prolínají v tlumeném rytmu, nikde neštěká jediný pes.

„Chodí sem Ferlinghetti?“ ptám se číšníka. „Obden,“ říká. „Sedí a mlčí, nic neříká,“ dodává. „Co pije?“ ptám se. „Gin s tonikem,“ říká. „Dám si,“ objednávám. „Ok,“ říká a k ceně připisuje 50 centů.

Velryby připlouvají ke břehu a posmívají se mrakodrapům, ze sklepů se plazí opeření hadi. Svalnatí ptáci s lidskými obličejí rozklouvají betonové bariéry.

„Co seš zač?“ ptá se mě číšník. „Spisovatel. V Chlumu nad Cidlinou mě zná každý blbec,“ odpovídám, muchlám účet a odcházím bez placení.

*Milan Kozelka, 2012
z plánované knihy
„Startuji do San Franciska“*

Potulný dělník 16/17/18 října 2014

Čtvrtek 16. října od 17.00

KAREL VEPŘEK – český písničkář, vydává své vlastní písně a zhudebněné básně (Orten, Zábrana, Reynek apod.).

J. E. FRIČ – křest knihy brněnského básníka J. E. Friče „Jsi orkneyské víno a jiné básně“.

ZÁVIŠ – lidový umělec, písničkář s undergroundovými kořeny.

PAVEL PETR – v polovině 90. let byl blízkým spolupracovníkem revue Box, v letech 1995–1997 byl redaktorem revue Host v Brně. Je zastoupen v mnoha českých a zahraničních antologiích poezie.

MIROSLAV HOLMAN – Osmatřicátý ročník. V mezidobí let 1973 až 1990 publikoval Holman v samizdatové edici nazvané Texty přátel, která byla do značné míry spojnicí olomouckého a brněnského samizdatu. Oficiálně začal publikovat až v roce 1996 v brněnském nakladatelství Vetus Via.

PAVEL ZAJÍČEK A HOSTÉ (DG307) – český básník, textař a výtvarník, významný představitel českého undergroundu v doprovodu „no-vých“ členů kapely. Nikdy nehrané skladby z počátku 70-tých let!

[CHE] – hardcoreový šanson. Kapela tvořená multiinstrumentalistou Tomášem Vtípilem a akordeonistou Radimem Babákem.

ROBERT RYBICKI – pochází z polského Rybniku, pracoval jako redaktor s překladatel, věnoval se happeningům a organizování uměleckých, a to nejen literárních akcí.

PETR MOTÝL – český básník, prozaik, autor divadelních her, umělecký kritik, vydavatel časopisů a internetových periodik, narozen roku 1964 v Klatovech. Překladatel Roberta Rybickiho.

J. E. FRIČ ČTE Z IVANA M. JIROUSE – čtení ke 2. vydání sbírky Mago-rova vanitas z roku 1999.

JEZEREL – Jednotka ZEsnulých REkreačních Letců. hc-experimental.

Pátek 17. října od 17.00

JAKUB ŽID: LABYRINT SNŮ – projekce filmu lídra kapely SPB.

MONGOLOVY MĚSTSKÉ SADY – psychedelický sbor z Třebíče. Undergroundový fénix se šikmýma očima hrající více než 20 let.

HYNEK OZZY PASEKA – brněnský básník pokřtí svoji prvotinu Skandál v pátém patře.

LENKA HAJDUČKOVÁ – básnířka a scénáristka původem z Banské Bystrice pokřtí almanach Um pakultury č. 12.

MARIE ČMELÍKOVÁ – malířka a básnířka z Kyjova.

ŤOVAJZ A SPOL.: Pekingský hematom (Zbyněk Havlíček). Poslední velká báseň Zbyňka Havlíčka (1922–1969).

MIROSLAV VÁCLAVEK – básník, spisovatel a blogger ze Šumperka

P. FORMŠ – spisovatel, výstřední grafik, fotograf, vitrážista, zakladatel, textař, zpěvák a vůdce někdejších undergroundových kapel Neslyšeli Zarathustru Orchestra a Ginnungagap.

PETR ČICHOŇ – ostravský básník, prozaik a hudebník.

TUMPACH KVOČ – osobitá směs rocku, punku a šramlu.

ROMAN KLÍGL – básník známý z autorských vystoupení v Kyjově a na festivalu Beseda u bigbítu v Tasově.

DAVID LÁZEŇSKÝ – pražský básník, hraje v kapele „Von Plastic Factory“. Svoji tvorbou se snaží volně navázat na tradici básníků vzestupných z prostředí českého undergroundu.

FOSSIL – crossover-psychedelic z Havířova.

Sobota 18. října od 17.00

Projekce ostravských momentů z loňského Potulného dělníka.

TICHÉ LODI – sólový projekt frontmana kapely Hynkovy zámky, Reného Müllera. Texty M. Václavka, O. Janoty, vlastní.

IVAN MOTÝL – ostravský básník, publicista, redaktor časopisu Týden, amatérský historik a historický amatér, piják piva a starý žvanil, narozený roku 1967.

JAN ŠNÉBERGER – muzikant, básník, sochař a pedagog z Ostravy.

MAREK PRAŽÁK – ostravský sochař a básník vystoupí s Písní horníků.

PETR HRUŠKA – ostravský básník, scenárista, literární historik a vědec. Spoluorganizuje literární pořady, festivaly a výstavy.

JAROSLAV KOVANDA – český básník a publicista, v letech 1997–2006 vydával a byl šéfredaktorem časopisu pro současnou poezii Psí víno, v současnosti čestným redaktorem útulny poezie Herberk.

ŽEN – Michael Bártek – působil v počátcích Vitrholce, poté V Obležení žen, vydal sólový debut ŽEN – Nafúknuté.

JAN LAMRAM – Barové nokturno – sólový projekt rakovnickobrněnského autora (Massive Mustache, Ples v opeře, 000 aj.)

PETR PUSTORYJ – olomoucký básník, typograf, redaktor, výtvarník.

JAKUB GROMBÍŘ – bzenecký básník, filmovědec, vinař a písničkář.

PETR ODEHNAL – historik, literární kritik a básník. Doktor českého jazyka. Člen redakčních rad řady vlastivědných moravských časopisů.

VOBRUČ BAND – železavská kapela s charismatickým Vlastou za mikrofonom zhudebnující texty velikánů českého undergroundu.

MILAN LIBIGER – básník, novinář a cestovatel. Samostatně vydal dvě knížky básní: Jako polystyrén na hladině Indie a Na jedno u Šivů.

TOMÁŠ LOTOCKI – básník a rybář, narozený roku 1977. Vydal sbírku Čeřeny, je šéfredaktorem útulny poezie Herberk.

FRANTIŠEK HORKA – básník, který vydával internetový magazín Magazlin. Jeho básně dostaly první cenu na festivalu experimentální poezie Modernost v Rakovníku v roce 2002.

KAPELA SOBOLA II – reinkarnace kapely kolem charismatického brněnského básníka, prozaika, hudebníka a moderátora Marka Soboly. Ano – je to tady, těšte se, až frontman kapely opráší svoji krvavě rudou košili...

Momentky z festivalu Napříč 2014

Fotografie z festivalu Napříč, srpen 2014, Skalákův mlýn, Mezříčko u Želetavy. Autor snímků: Miro Trimay
1) Jiříkovo vidění, 2) Peacock Ball, 3) V publiku bylo možno vidět kněze i adamity, 4) Hrozně.

Vojtěch Landa: Autobus (4. díl)

Začal jí nový život. Konečně byla poprvé v životě šťastná. Dokonce začala randit. Poznala několik kluků, ale vždycky to ztroskotalo. Většina z nich se ukázala být stejnými egoisty jako její otec. Jistě, na rozdíl od otce se trochu kontrolovali, ale to spíš jen ze začátku, než se s nimi vyspala, pak už pravá povaha rychle prosvítala na povrch.

Nebyla však zaujatá vůči všem mužům, tušila, že je to nejspíš i její chyba. Podvědomě tíhla právě k dominantním typům, jako byl její otec. Hodní kluci ji nepřítahovali.

Nedá se však říci, že by se měla zle, našla si kamarádky a dokonce začala i trochu flámovat. Jen občas se cítila smutně, nechýběl jí ani tak chlap jako spíš nějaký hlubší smysl, společenství lidí. Chyběla jí víra.

Ale pak, pak přišla další rána. Přišla o práci. Firmě se nedařilo. Šla na pracák a zažádala si o podporu, ale chyběl jí jeden odpracovaný měsíc, aby na ni měla nárok. Doufala, že to nějak ukecá. Ona přece není žádná flákačka, poctivě pracovala. Ale hrubě ji odbyli: „Tohle jsou, milá slečinko, dávky jen pro ty, kteří je skutečně potřebují.“

Kráva jedna blbá, co o ní a jejím životě ví?

Jak je to možný, že každé nemakačenko dostane dávky, ale ona na ně nemá nárok?

Půjčila si tajně od mamky, ale ten lakomec na to samozřejmě přišel, a tak musely s pravdou ven.

A znovu ten jeho odporný úšklebek, znovu ta veřejná samohana – prostě se ukájel před jejíma očima.

„Tak ty seš už nezávislá? No, to vidíme. Kdybys měla vzdělání, tak se tě nezbavili, jenomže holčička měla svou hlavu.“

Jako vždy, zatla zuby a skousla to. Našla si jinou práci a díky kamarádce se začala zajímat o spirituální literaturu a východní náboženství. Cítila, že není šťastná, že jí chybí víra. Něco víc, aby to všechno – boj o práci, hádky s otcem, hádky s kluky – mělo nějaký smysl.

A právě ten smysl našla v reiki. Bylo to přesně to, co hledala a co jí chybělo. Během několika týdnů dosáhla prvního stupně zasvěcení, který byl definován takto: Stanete se zdrojem léčivé energie reiki a nyní dokážete předávat energii přikládáním rukou.

Za rok dosáhla druhého stupně, definovaného v literatuře takto: Zasvěcený zná část symbolů, jejichž používání modifikuje a umocňuje účinky reiki. Zasvěcený druhého stupně dokáže nyní působit nejen bezprostředním dotykem dlaní, ale i na dálku (třeba i na druhý konec země).

Cítila to. Skutečně to cítila! Byla silná, zdravá a vyrovnaná jako nikdy. Každíčkým nervem jejího těla pulzovala energie.

Byla šťastná, ale okolí bylo skeptičtější.

„A nenamlouváš si to jenom?“ zeptala se jí její kolegyně a kamarádka Anežka.

Nevěděla, co říct. Nemohla jí to dokázat, jediné co věděla, že tu sílu má. Cítila ji. Proudila v ní. Snažila se svou silou působit hlavně na matku a pomáhalo to.

Otec se to, i přes její snahy, samozřejmě po chvíli dozvěděl. Katja nechápala jak. Dokonce i mámě nic neřekla. Nejspíš jí prohledal kabelku, když je byla navštívit, nosila v ní totiž články a knihy o reiki.

„Kdo ti to řekl?“

„Ták, vrabci na střeše si povídali,“ odpověděl jí výsměšně. „Ale to není podstatné. Radši mi řekni: Ty těm kravinám vážně věříš?“

„S tebou se o tom nemá cenu bavit.“

„Jak nemá cenu?“

„Nechci se o tom bavit.“

Ten večer opět skončil hádkou, ostatně, který ne? A o několik týdnů později viděla maminku naposledy. Přijela na večeri, původně se chtěla vidět jen s mámou, ale ta ji zase ukecala. Chudák máma, za celá ta léta ještě pořád nevzdala zbožné přání, že se jednou s otcem udobří.

Jakmile dorazila, tak usedli k prostřenému stolu. Otec se choval velice zdrženlivě. Bylo to trapný, jak se přemáhal. Máma ho určitě musela hodně prosit. Sedla si a mamka začala nosit na stůl.

Katja si zvykla před každým jídlem koncentrovat svoji energii, tak jak je to učili. Původně se na to chtěla pochopitelně vykašlat, bylo jí jasné, co tím způsobí. Ale něco se v ní vzepřelo. Řekla si: Ne, tohle jsem já. Buď mě přijme takovou, jaká jsem, nebo ať si trhne.

Hrst guláše se přešplouchla přes knedlíky a pomalu se do nich začala vpíjet, když Katja pozvedla ruce ke svému rituálu. Předpažila obě ruce ve výši břicha a vytvořila pomyslnou energickou kouli, což je nevhodnější tvar pro kumulaci energie. Přesně jak je to učili na seminářích. Otec ji nevěřičně pozoroval. Katja předstírala, že ho nevidí. Dál kroužila zápěstím kolem své koule.

Těch pár sekund trvalo celou věčnost. Otec se sebou ještě chvíli bojoval. Potom konečně vyprskl: „Co to má doprdele znamenat?“ „To je jen takové meditativní cvičení, proč seš na mě hned sprostěj?“

„Ty máš tu drzost tahat ty nesmysly i sem. To nemáš žádnou úctu?“ Mlčela.

„Táto, prosím tě, nech ji.“

„Jak, nech ji? Ty jí tady chystáš jídlo, celej den lítáš u plotny a co dělá ona?“

„Copak mámě to vadí? Jedinej, komu to vadí, seš ty.“

„A co je to zase za hovadinu? Ti jehovisti ti nestačili? Hele, věř si, čemu chceš, já už sem rezignoval tě nějak vychovávat. Ale alespoň když seš u nás doma, tak nám sem ty blbosti netahej. Já tady žádnéj náboženskéj fanaticismus nestrpím.“

„A co ti na tom vadí? Vadí mně snad to, že se někdo před jídlem pomodlí?“

„Takže tobě to připadá normální jo? Ty nám tady balíš u mamčině nedělního oběda nějaký neviditelný koule, já... já ani nevím, jak to nazvat. To je jak nějaký fajrból. Jasné, metáš nám tu fajrbóly, a já jenom čekám, kdy nám tu začneš levitovat!“

Katja se snažila ignorovat ty jeho kecy, ale moc to nešlo. Pociťovala v sobě jinou, zvláštní energii. Zuřila. Najednou si uvědomila, byť je to sebehoupější, že má sílu ho zabít. Že když si to teď bude opravdu přát, tak se skácí a pouhou silou její myšlenky zemře. Jenomže energie reiki musí být použita jen pro léčení, nikoli pro ubližování. Věděla, že to musí překonat.

Ale stejně, ta představa, že má sílu ho zabít svojí vůlí, byla vzrušující. O takových věcech radši s nikým mimo reiki nemluvila, všichni by ji měli za blázná. Jenže ona věděla své. Jen se mi posmívej, idiote, ale moje síla tkví právě v tom, že to neudělám.

A taky že ne. Místo toho se zvedla od jídla a odešla. Maminka prosila, brečela, ale Katja byla neoblomná, od té doby je nenavštívila. Potřebovala zmizet, zahnat to všechno. Naštěstí si uvědomila, že si může vybrat pojistku z pojištění, které ji rodiče platili, a k tomu si může vybrat kontokorent z banky. Cesta do Indie byla najednou reálná. Na nic nečekala a podala výpověď.

Ano, Indie, už dlouho toužila odjet do toho centra spirituality. Utéct na chvíli od všech těch frajírků, který nemaj v hlavě nic jinýho než prachy.

Když přijela do Rishikeshe, bylo to přesně takové, jaké si to vysnila, a jak o tom četla. Městečko plné indických babadží (spirituálních vůdců) a dále tisíce Evropanů, Američanů, Australanů a dalších národností, kteří všichni přijeli za totožným účelem – studovat, meditovat. Mladé holky z celého světa, ale také rozvedené zralé ženy, úspěšné podnikatelky, i důchodkyně, které tu našly klid a mír. Všichni se sem jezdili dobýjet, aby pak měli sílu pracovat v nadnárodních společnostech. Aby se obrnili před debilními kecy šéfů, manželů a dalších kreténů, jako byl její otec. Tady v Indii se cítí dobře. Cítí, že její život má smysl.

(pokračování příště)

O Staré dobré ruční práci (4. díl)

Na basu pak hrál Láďa Pospíšil, jeho otec, starý jazzman, měl kdysi s námi hrát na trubku, přišel, hudba se mu líbila, ale chtěl do ní troubit jazz, a ten zas neumíme my, a tak odešel. S Pospou ml. jsme jeli na první vystoupení do Valašského Meziříčí, kde byla v hospodě svatba, hrálo tam víc skupin z okolí. Než se připravila aparatura, tak se Pospa z trémy ozval tak, že nemohl hnout ani prstem. Ostatním kapelám se vedlo kupodivu stejně. A tak vystoupil jenom Roman Morocz se svým bandem, a když pak odpadli, zazpívali jsme si s ním Havrana a Brežněv nás odvezl moskvičem domů, Pospa jel za trest vlakem. Brežněv nám tehdy dělal řidiče, než přišel o řidičák a auto, a dodnes dělá rekvizitáře. Brežněv se mu říká kvůli jeho výraznému obočí a kolikrát se lidé překvapeně otáčejí, když na něho voláme.

Ještě před „Valmezem“ jsme měli hrát na domácí scéně u Olinka. Hospoda u Olinka, nej památelnější místo II. kultury ve Vepřovském okrese. Na dosah městskou dopravou a přece už jiný svět, lesy, potok, skály a na kopci stojí vesnička s pohádkovým názvem Lhotka a tam domeček, naše milá hospoda.

Právě tam se konaly památné recesní festivaly a spousta dalších veselých akcí s hudbou, neboť u Olinka je zpívat dovoleno. Když někdy v zimě hospůdka na čas osíří, tu starý dobrý hospodský Olinek se vyptává zbloudivších návštěvníků: „A kdepak jsou ti chlapi s mandolinkama, proč nepřijdou zahrát, ať je tu zase veselo.“

A jestliže vyjdete z hospody na dvorek, žasnete nad malebným neoprádkem: košíky, bedničky, kýble, žebříky, dřevěný trakač Koloďej, samá stará dobrá ruční práce. Kolem nohou se mihnou kočky a všude zvířátek, slepic a králíků, všude, kam se jen podíváte. A čerta jakého umí Olinek namíchat a pivo jaké se tam točí, desítka, pivečko jako křen, snad jediná dobrá věc, kterou Vepřov vyrábí, však tam také dělá spousta našich přátel.

Armén pivo vaří, Arthur přikuluje, Dikobraz nakládá, Grizly a Viktor rozvažuje a zbytek pivo pije. Když se hraje, bedny se třesou, stěny pukají, ale Olinek se usmívá, potřepa svým ježkem a pomalu, rozvážně čepuje pivo. Jen jednou se Olinek rozlobil, a to když Obrozenci sjížděli ve Varšavě 50% svah před hospodou. „Vždyť se může stát neštěstí!“ Kdo stráž viděl, jistě dá Olinkovi za pravdu. Nakonec je nutno říct, že Olinek to zdaleka nedělá z lásky k undergroundu, ale jen kvůli tržbě, vždyť je to taky řádný hostinský.

Těšili jsme se, že si zase zahrajeme v domácím prostředí, ale Topič si zlomil ruku, tak jsme se domluvili, že budeme hrát aspoň akusticky. Měli jsme tehdy novou píseň o zubaté kmotře bez zubů, a tu hrál Leoš na španělku a Měch na housle. Patříčně jsme upravili scénu, vyrobil jsem transparent ode zdi ke zdi, na kterém stálo STARÁ DOBRÁ RUČNÍ PRÁCE. Na hlavu jsme si uvázali šátky a už jsme hráli. Libor tloukl tamburínu a já „hrál“ na kafemlýnek. Konzervativní návštěvníci festivalu, těšící se na opravdickou STAROU DOBROU, jsme moc nenadali. Nicméně si každý v průběhu večera mohl přijít na své, protože tu víc zaznělo od folku přes blues, bigbít až po hudbu podzemní, zde představenou skupinou Heparoid, hrající tehdy v obsazení Král, Áda, František, Měch. Z folkařů tam zhudebňoval své texty domácí Tesil za doprovodu Měchových houslí. Duo ze STARÉ DOBRÉ, Leoš s Měchem, pak spolu zahráli tři skladby, ve kterých zhudebnili černošskou poezii. Dále tam hrála ještě folkařka Tamara Nathová, dnes známá ze Slunovratů apod. akcí. Z dalších místních tam vystoupil The Fitz Band, vedený kytaristou a zpěvákem Robertem Fitzem, nezbytnou ozdobou každé kapely Měchem za bicíma, Mirkem Rozkošným z Pod hladiny na basu a s kytaristou ing. Leinertem. Supergroup svým složením, a tedy i hudbou, která zněla jako z Friska let šedesátých, umocněná dnes už na podzemní scéně nezvyklou angličtinou. Zpěvák sice zpíval texty z prvních lekcí jako: „My name is Fitz, I have daughter, she is pretty...“, ale byl to správný odvaz, škoda, že kapela vystoupila jen na tomto představení. Byli tam dokonce hosté z ciziny! Ze slovenského Hlohovce s kytaristou a zpěvákem Svenem Lychatzem z Lipska to bylo Blues Company

a hráli pěkné blues. Svenovi se nejvíce líbil Heparoid, tak „hluboko“ ještě prý v NDR nejsou. V NDR nejsou taky tak daleko s pitím piva, jak dokazuje historka, kdy si hoši z Vepřovského pivovaru vyjeli za bigbitem do Budapešti, a tam se seznámili s partou Němců, kteří je pozvali k nim. Přijeli, popili a večer, že je němci pozvou na bečku a jako zlatý hřeb vykoleli štěně! Na oplátku pak jeli k nám a na večírku na Rusavě se tehdy vypilo 6 hektáků piva za večer. Němci byli trochu v šoku.

Německý bluesman byl prvním zahraničním účastníkem na domácí akci, ale uplynulo 14 dní a na Lennoniádě 85 byl další host z ciziny, Gábor Gyarmati z Budapešti. Bohužel další dva členy skupiny Barbara Studio bdělí celníci nepustili přes hranice, a tak Gábor zpíval jen za doprovodu předem natočené kazety. Zajímavá minimalistická hudba a maďarský zpěv bylo vítané zpestření, když STARÁ DOBRÁ nemohla kvůli Topičově ruce v sádře zahrát. Hráli tam DF-75, Heparoid, Krokodýl, Posádková hudba, Pukl band a se svou poezií vystoupil brněnský undergroundový básník Homér. Jeho osobitý přednes se mi líbil víc, zastínil vlastní text, který jsem už přes vypité pivo nevnímal. Ostatně jeho poezie není špatná, pokud může čtenář posoudit z Vokna č. 10.

U Olinka bylo naše poslední vystoupení v 85 roce. Po rozchodu s Topičem jsme si udělali prázdniny až do jara 86, kdy jsme začali zkoušet s Láďou Pospíšilem. Omílaly se staré věci, než se je naučil a udělaly se tři nové věci, rocek Láká mě cizina, píseň REKLAMNÍ, inspirovaná televizní reklamou, a pak píseň o smutných nedělích. Nejvíce se samozřejmě líbil rock'n'roll, i text byl vtipný, napsal ho Libor na základě svého marného dožadování se doložky, o pasu radši nemluvě.

Rock'n'Roll

Jó mě láká cizina
USA i Ukrajina
Argentina či Čína
Izrael Palestina
cizina cizina
devizová i jiná

Jó mě láká cizina
chtěl bych jet do Turína
do nad Rýna Kolína
nebo do San Marína
cizina cizina
devizová i jiná

Mladý chlapče smůlu máš
nedostaneš totiž pas
můžeš jet do Hulína
Bohumína či Tučina
cizina cizina
je pro tebe zavřina

Po nezdařeném „Valmezu“ jsme byli pozvaní na festival v Rožnově pod Radhoštěm. Na nádraží jsme dojeli jedni z prvních a mile nás překvapila perfektní organizace, kyvadlová přeprava na místo, prostorný sál s pódii a kvalitní občerstvení. To vše umístěné v lesnaté krajině s vřesovými studánkami a dalšími krásami přírody. Zatímco mikrobuse svážely vlastace, opodál stavěli místní kopaničáři májku a nedali znát sebemenší údiv nad podivným to děním, někteří pak zvědavě zhlédli i část produkce a kromě zvědavých dětí odcházeli po chvíli s úsměvem. Vystoupili jsme jako první, abychom se mohli věnovat radovánkám a abychom nedopadli jako ve „Valmezu“ a dobře jsme udělali. Festival jsme zdárně odstartovali a po dlouhé době jsme byli spokojeni sami se sebou.

Libor Stržínek varuje před ošklivou chorobou.

Po nás vystoupila Posádková hudba, kterou jsme znali z Lennoniády. Pro někoho možná hraje „obyčejný“ bigbít s drsnými texty, ale hudebníci výborní, moc a moc dobří. Ortodoxní máničky pak trochu podráždila punková Bratrova svatba a pak si ještě vzpomínám na pražský Hally Belly, peelovský bigboš a vtipné říkadla, ale potom se mi to už halí, halí... Pro úplnost tam prý byli: Duševní otrěs, Ham Tam Ham, Svěrací kazajka a Paranoid. Někdy jsem zklamán úrovní akcí i hudby, dokonce i pochybuji o smyslu našeho hraní, ale stačí potom doma pustit rádio či TV a banalita, lež a faleš se jen řine a pravda se zjeví sama a velice zřetelně, říkám si, že i to, co se mi zdálo poslední, je oproti televiznímu jedu vysoko nad. Ale úroveň Rožnova žádné pochybnosti vyvolat nemohla, tak vysoká byla kvalita všeho.

Lidé venku pokuřovali, když v tom zaslechli tóny tahací harmoniky, kdo se za zvukem ohlédl, nevětil svým očím. Po cestičce přicházel Švejk! V šedém C. K. mundúru, pod čepicí usměvavý, kulaťoučký obličej, v koutku visí fajfka. Písničky staré, lidové vojenské, žádná dechovka. Někdo s pobavením poslouchal a někdo se zas ušklíbl. Škoda, že tohoto freaka nikdo nepozval na pódium, bylo mi to líto. Po Rožnově jsme se rozešli s Pospou pro jeho nezodpovědný přístup. Měch ho pak stáhl do Heparoidu, kde to také neskončilo slavně. Byli jsme zase bez basáka, ale v nejhorším nám pomohla naše dobrá groupies Zuzka a poslala nám Boba Konečného z Olomouce, kterého jsme již znali z vánočního koncertu. Zapadl mezi nás výborně a dokonce měl kopii fendra a bass aparát, což je ve STARÉ DOBRÉ věc nevidaná, Pospa si nekoupil ani struny, s Liborem zpíváme na vypůjčené mikrofony, pokud jsou ovšem ve zkušebně momentálně

Rožnov č. 2.

nějaké zapomenuté zpěvové bedny, jinak řveme do luftu, o Měchových složitých záměnách bicích radši nemluvíme, a tak jediný Leoš, který si sám staví neustále lepší kytary a kupuje si dokonce různé krabičky z Tuzexu a odměnou za to, že si neustále zlepšuje aparát, jsou řeči, že ten nový zvuk se do kapely nehodí. Aparát máme hroz-

Komínek, Hrubý, Topič, Stržínek. Olomouc 1985.

ný, staré věci dosluhují a nové nejsou. Několik zvukařů po jediné návštěvě uteklo a snad by dokonce chtěli zaplatit. A tak díky našemu příživnickému způsobu si jediné na koncertech pořádně zahrajeme, ve zkušebně to nejde a ještě k tomu nám policajti vyhrožují zabavením toho mála, co František záhadným způsobem nabyl. Někteří členové dokonce neznají základní technické pojmy a musím se přiznat, že zapojit mikrofon do zesilovače, aby to hrálo, je nad mé síly. O naší dovednosti svědčí historka právě z Rožnova, kde Libor uprostřed skladby začal rvát na zvukaře, že mu nejde mikrofon. Byl to ten typ, jak je tam ten cuplík ON-OFF, a samozřejmě si ho vypnul. Čert aby se v těch moderních krámech vyznal, mně se to samé stalo v Olomouci třikrát!

Jelikož naše pronásledování neustávalo, obrátili jsme se na Jazzovou sekci, když jsme se po zakázání JS stali jejími členy. Poslali jsme dopis s informací o naší činnosti a o dění kolem nás. Nebyli jsme si vědomi nějaké naší činnosti, která by byla v rozporu s tím, co se smí. Texty jsme dali předtím známému právníkovi k posouzení, a ten na nich nenašel z právního hlediska nic závadného. Dokonce na STB, přestože tím vyhrožovali, nic konkrétního proti taky neměli a o textu Vitana-punk se dokonce jeden z nich vyjádřil, že to není špatné, že ho štve, jak mu manželka neustále vaří z Vitany. STARÁ DOBRÁ VAŘÍ ZA VÁS!!!

Pokračování příště.

Reedici knihy Pavla Komínka

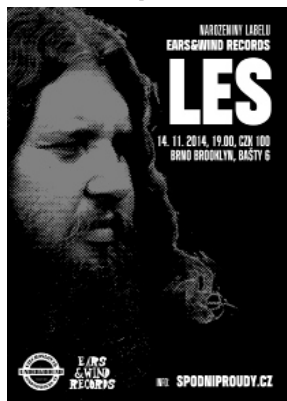
O staré dobré ruční práci

připravuje k druhému vydání Ears&Wind Records.

Doporučujeme:

LES – NAROZENINY EARS&WIND RECORDS

14. listopadu 2014, Brno–RC Brooklyn

**SIBÉRIJA
HROZNĚ
ŽEN**

**3+ – křest CD
TYRKYSFIRE
JÁ JSEM POZNAL
TYRŠOVA
SPOLEČNOST
HYNKOVY ZÁMKY
METALURG**

FESTIVAL SPODNÍCH PROUDŮ

5. 12. 2014, Brno–Brooklyn

**MIRA KUBÍN
VE VLASTNÍ ŠTÁVĚ
PAVEL J. HEJÁTKO
JIRÍKOVO VIDĚNÍ
KAPELA SOBOLA II**

NAROZENINY NIKOHO

29. 11. 2014, Olomouc–S Bar

**ŽEN
HROZNĚ
SIBÉRIJA
PBK BLUES
SPYTIHNĚV
FASK LUMA
HYNKOVY ZÁMKY
YLO AFRICKÝ SLON**

MODERUJE MIKY MARUSJAK

V lednu 2015 připravujeme další ročník festivalu, pořádaného jako vzpomínku na brněnského básníka Pavla Homéra Ambrože: HOMÉR'S MEMORIAL. Hudba, poesie, film, performance... Deset let Nedělních lidí, křest vinylu Sampler Brno! a další...

Podrobně: SPODNIPROUDY.CZ

Oheň na střeše

V neděli 5. října zemřel básník, prozaik a performer Milan Kozelka
••• Vláda už zase vystrkuje růžky s protikuřáckým zákonem – neprošel o jediný hlas
••• Průměrný plat v ČR činil v první polovině roku 2014 24.806Kč, průměrný počet sexuálních partnerek průměrného Čecha je 12
••• OSA vytváří v souladu s autorským zákonem rezervní fond, jehož zdrojem je srážka z vybraných neidentifikovatelných autorských odměn a z případných příjmů z bezdůvodného obohacení
••• „Změna klimatu je vážná hrozba,“ shodli se světoví lídři na klimatickém summitu v New Yorku 24. září 2014
••• Šéf Českého sdružení dopravních pilotů ČSA Stanislav Fiala potvrdil propuštění 77 pilotů a přes 200 dalších zaměstnanců z ČSA
••• Podle statistiky EU bojuje za islámský stát tři tisíce Evropanů
••• Plzeňský Prazdroj zdražil lahvičky a plechovky o 0,8 %
••• „Já jsem vždycky byla udělaná, ale nebyla jsem tlustá!“ nechala se slyšet bývalá šampionka ve vrhu koulí Helena Fibingerová
•••

φ

Knížku komiksů Venduly Chalánkové si opatříte na Dřevěné cikádě drevenicikada.cz obchod pro slovo, obraz, zvuk, pohyb, život.

Předplatné Uši a Vítr:

Uši a Vítr vycházejí nepravidelně, k příležitostným, výjimečným akcím 6× do roka. Můžete si předplatit libovolný počet výtisků à 25 Kč. Porto neúčtujeme a horní cenová hranice není omezena. Info: redakce-usiavitr@email.cz, Archiv: spodniproudy.cz

Tiráž

Uši a Vítr – noviny potulné akademie k festivalu Potulný dělník 2014 • založil J. E. Frič v roce 1996 • od r. 2012 vycházejí jako samizdat – s pomocí Boží a přátel redakce: Fido, J. E. F., Honza Bartoň a Milan Haußmann • předplatitelé získají k tomuto číslu CD s autorským čtením Milana Kozelky.